Лекција 11

Вештини и алатки за критичко размислување

*Време за подготовка: **30'***   *Време за предавање: **1 x 60'***

Апстрактно

Овој образовен сценарио го проширува поимот за критичко размислување и ги претставува главните алатки и вештини за критичко размислување. Вештините и алатките за критичко размислување се наменети да ја подобрат свесноста, размислувањето и критичкото согледување на аголот од кој е раскажана приказната. Учесниците ќе бидат запознаени со различни алатки и техники кои можат значително да ги унапредат вештините за критичко размислување, заедно со практични вежби и историски примери кои ја илустрираат нивната примена. Дополнително, ќе се обработи концептот на наративна теорија, според која секој новинарски прилог претставува наратив – што значи дека некој го раскажува, и дека секоја приказна има одреден агол од кој се раскажува. Тој специфичен агол се нарекува перспектива или гледна точка.

Онлајн образовни ресурси

- Лекција за алатки и вештини за критичко размислување од онлајн курсот „Разликување на факти од измислици“ на Moodle
- Квиз за алатки и вештини за критичко размислување од онлајн курсот „Разликување на факти од измислици“ на Moodle
- Истражување на мапирање на аргументи со алатката *Rationale*

Клучни зборови

Critical Thinking,
CT Tools & Techniques,
Analysis & Interpretation,
Understanding CT,
The Socratic Method

Цел на лекцијата

Целта на лекцијата е учениците да разберат дека критичкото размислување е основна и суштинска вештина за денешната медиумска писменост и снаоѓање во современиот медиумски свет, но и клучна когнитивна способност. Тие ќе бидат запознаени со различни алатки и техники, како што се: анализа, интерпретација, заклучување (inferenca), објаснување, саморегулација, отвореност на умот – кои можат значително да ги унапредат нивните способности за размислување. Лекцијата ќе вклучува и практични вежби и историски примери што ќе ја илустрираат нивната примена.

Резултат на лекцијата

Учениците ќе стекнат подобро разбирање за клучните вештини и алатки за критичко размислување и нивната важност за денешната медиумска писменост и снаоѓање во современиот медиумски свет. Тие ќе бидат во можност да идентификуваат извори преку кои можат да вежбаат и да ги унапредат своите критички вештини, како и да ги разберат историските примери и методи на критичко размислување.

Процес на имплементација на лекцијата

мин. 1 - 5: Загревање

Ефикасен начин за вклучување на учесниците и поставување заеднички очекувања за тоа што ќе се учи е да се постават неколку воведни прашања на темата. Едукаторот ја воведува темата и содржината на часот, подготвува PowerPoint/Prezi презентација и применува различни наставни методи: предавање, дискусија, групна работа и саморефлексија.

мин. 5 - 20: Заедничко учење

Во следните 15 минути, учесниците разговараат за тоа како може да се подобри критичкото размислување и кои вештини се потребни за тоа. Едукаторот објаснува клучни информации: основни вештини за критичко размислување (анализа, интерпретација, заклучување, објаснување, саморегулација, отвореност на умот) и спомнува историски примери на критичко размислување (Сократовиот метод, Научната револуција, Просветителството, Проектот Менхетен).

мин. 20 - 35: Дискусија и практична примена

Едукаторот поставува прашање кое ќе се анализира критички со примена на Сократовиот метод (предложени теми се актуелни и релевантни за денешницата: „Општествените промени во денешниот свет се невозможни“; „Економската нееднаквост во светот расте“ наспроти „Апсолутната сиромаштија брзо исчезнува“ – Џордан Питерсон; „Вештачката интелигенција ќе ни ги одземе сите работни места и тоа не е нужно лошо“ – Илон Маск и сл.).
За ефективна примена на овие алатки, едукаторот ги води учесниците низ следните чекори:

1. Идентификување на проблемот или прашањето
2. Собирање релевантни информации од кредибилни извори
3. Примена на соодветни алатки за критичко размислување
4. Анализа и евалуација на информациите
5. Изведување заклучоци и носење одлуки
6. Рефлексија за процесот и резултатите

мин. 35 - 50: Kahoot квиз

Одиграјте го Kahoot квизот „Critical Thinking Skills & Tools“ со учесниците, кој опфаќа различни аспекти од алатките и техниките за критичко размислување.

мин. 51 - 60: Заклучок и рефлексија

Направете кратко резиме на лекцијата, спомнувајќи дека покритичното и подлабоко размислување за актуелните проблеми во денешниот свет може да ни помогне подобро да го разбереме, да бидеме посамосвесни и да донесуваме подобри одлуки за нашата сегашност и иднина. Презентирајте ги изворите за понатамошно читање и вежбање. Поставете неколку прашања кои ќе им помогнат на учесниците да се потсетат на најважните пораки што сакате да ги пренесете.

Материјали / Алатки

Видео проектор; лаптоп/десктоп компјутер; интернет конекција; пристап до Moodle; примери од новински статии и сценарија за проверка на факти; печатени материјали или дигитални линкови до алатки за проверка на факти; PowerPoint/Prezi презентација збогатена со визуелни материјали (слики и видео клипови).